

Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger (par M. Gusty Graas), MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps (par M. André Bauler), Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini (par M. Gérard Anzia);

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding;

MM. Marc Baum et David Wagner (par M. Marc Baum).

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze froen?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

10. Ordre du jour (suite)

Ech hu vun enger Rei vu Kolleegen, déi den Owend bei engem offiziellen Ulass ënnerwee sinn, d'Demande gestallt kritt, dass mer bei deenen zwee anere Projete géifen d'Diskussioun maachen a muer driwwer ofstëmmen en début de séance.

Ass dat am Sënn vun der Chamber?

(Assentiment)

Da géife mer dat esou maachen.

Mir fueren da weider mat der Diskussioun a géife muer ofstëmmen.

Voilà! Dat gesot, gi mer zum Projet 7252A iwwer. An d'Rapportrice ass scho prett, d'Madamm Sam Tanson. Da brauch ech et net ze erklären. Dir maacht dat direkt.

11. 7252A - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 7 novembre 1996 portant organisation des juridictions de l'ordre administratif

Rapport de la Commission juridique

► **Mme Sam Tanson** (*déi gréng*), *rapportrice*.- Et ass och ganz kuerz. Ech mengen, mir géifen och nach séier mat deenen zwee Projeten iwwert d'Bün kommen.

Hei ass e Projet, deen de 7. Februar 2018 virgestallt gouf an der Kommissioun. E gouf de 14. Februar 2018 deposéiert. Ech fänken domadder un, well zënter dem Dépôt ass en e bësse geännert ginn. Mir hunn en eigentlech an zwee scindéiert.

De Statsrot hat näämlech a sengem Avis vum 29. Mee 2018 eng Rëtsch ganz pertinent Remarken iwwert den zweete Volet, iwwert dee mer haut net wäerten ofstëmmen, dee vun der Prozedur virum Verwaltungsgericht, gemaach. Duerfir hu mer decidéiert, dee Volet elo emol erauszehuelen.

A mir stëmmen haut just iwwert deen éischte Volet of, deen awer och ganz wichteg ass fir d'Verwaltungsgericht. Dat ass d'Schafung vun zwee neie Posten um Verwaltungsgericht.

Firwat sinn déi néideg? D'Verwaltungsgericht ass mat ëmmer méi Affäre konfrontéiert, haaptsächlech elo am Moment scho mat allem, wat PAGen ubelaangt, mat Contestatiounen géint déi vill nei PAGen, déi uechtert d'Land ugeholl ginn an de Gemengen.

Et sinn awer och eng Rëtsch Texter, déi nei Aufgabe fir d'Verwaltungsgericht virgesinn, notament och een Text, dee mer elo warscheinlech d'nächst Woch géife stëmmen, deen iwwert d'Administration transparente, wou d'Verwaltungsgericht och nees nei Kompetenz kritt. Duerfir géif ech lech deen heite Projet proposéieren, ebe mat den zwee supplémentäire Riichter fir d'Verwaltungsgericht.

Den Avis vun der Cour administrative vum 1. Mäerz 2018 ass, wéi erwaart, ganz positiv. An de Statsrot huet säin Avis, wéi gesot, den 29. Mee 2018 eraginn. Ech selwer sinn de 6. Juni 2018 Rapportrice genannt ginn. Voilà!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci. Den Här Gilles Roth.

Discussion générale

► **M. Gilles Roth** (CSV).- Merci, Här President. Ech war zwar net ageschriwwen, mä den Här Gloden huet eis missen...

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Neen, mir si flexibel.

► **M. Gilles Roth** (CSV).- Dir sidd flexibel.

D'CSV ënnerstëtzt dat hei. Et ass richtig, dass d'Verwaltungsgericht nei Kompetenz kritt. Déi Juridiktioun, déi ass och bei de Bierger do-bausse geschat. D'Leit hu vill manner Reizenzen, fir Recoursen ze maachen, wéi dat nach fréier beim Conseil d'État war.

Duerfir dréit d'CSV dat hei mat, well mir och gesinn, dass, wann eng schnell Ofwécklung

vun den Decisiounen vum Verwaltungsgericht virläit, dat am Sënn vun der Rechtssécherheet ass, och vum gudden Fonctionnement vun dem Rechtsstat.

D'Madamm Tanson huet net zu Onrecht déi vill Recourse mentionnéiert, déi de Moment géint eenzel PAGE vun de Gemenge lafen. An ech mengen, do ass et am Sënn vun engem gudden Fonctionnement, souwuel vun der Landesplanung wéi och vun der Mengena-menagéierung, dass och déi Recourse kënnen an engem vernünftegen Zäitrahmen ofgeschloss ginn, ouni emol dat ze mentionnéieren, wat alles vu Recourse bei Refugiésdossieren ass, déi och e grouse Volume vun der Aarbecht vun dem Verwaltungsgericht ausmaachen.

Dat gesot, ginn ech d'unanime Zoustëmmung vun der CSV-Fraktioun.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci. Den Här Alex Bodry.

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Jo, Här President, ech wëlt déi schéin Eestëmmegkeet hei net duerchbriechen.

Et ass awer eben esou, dass sécherlech eng Noutwendegkeet besteet, fir eist Verwaltungsgericht ze verstärken. Et ass net déi éischte Kéier, wou mer decidéieren, fir d'Verwaltungsgerichter méi staark mat Riichter ze versinn, well effektiv am Laf vun de Joren nei Zoustännegkeete komm si respektiv d'Zuel an eenzelnen Deeleräicher staark zougeholl huet. Et ass schonn d'Beispill genannt gi vun de Refugiésdossieren. An esou wäert et och an Zukunft weidergoen.

Et muss ee jo soen, dass déi Reform vun der Verwaltungsgerichtsbarkeit, déi hei zu Lëtzebuerg gemaach ginn ass, eng vun deene Justizreforme war, déi sécherlech e grouse Succès war, well e Gericht geschaaft ginn ass, wou sech iwwert déi laang Joren erausgestallt huet, dass et u sech gutt war an néideg war, déi dote Reform ze maachen.

Et ass virun allem och weiderhi garantéiert duerch déi relativ strikt Delaien, déi mer am Gesetz stoen hunn, dass d'Prozeduren an engem akzeptablen Delai kënnen oflafen. Duerfir, mengen ech, ass et och wichteg, dass mer deen uerdentleche Fonctionnement, deen eist Verwaltungsgericht huet, och weider garantéieren doduerjer, dass genuch Riichter do sinn.

Nach musse mer natierlech déi Riichter mat der néideger Qualifikatioun och ëmmer fannen! Dat wäert ëmmer méi enk ginn hei zu Lëtzebuerg, well jo net nëmmen am Beräich vun de Verwaltungsgerichter zousätzlech Riichter gesicht ginn, mä mer och am zivilen Beräich, am penale Beräich ëmmer erëm nei Zoustännegkeete schafen, nei Gerichtsinstanzen schafen.

Mir wäerten dat deemnächst och nach eng Kéier maachen. Mir hunn et elo mam Juge aux affaires familiales gemaach. Mir wäerten et maachen da mam Juge à l'application des peines. Dat alles bedeit also och en zousätzleche Rekrutement vu Magistraten. An dat setzt eis sécherlech op d'laang Siicht dach awer virun eng ganz grouse Erausforderung. Et soll ee sech also näischt virmaachen.

Dat gesot, wëlle mir och dem Rapporteur, der Madamm Tanson, Merci soe fir dee Rapport, dee se hei virbruecht huet. A mir géifen och als LSAP-Fraktioun deen heiten Text stëmmen.

Merci.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci. D'Madamm Beissel.

► **Mme Simone Beissel** (DP).- Jo, Merci, Här President. Merci och vun ons nees eng Kéier der Madamm Tanson fir hire gudden schrëftelechen a mëndleche Rapport.

Ech wollt mech u sech hannert dat hanken, wat meng Virriedner gesot hunn. Ech wollt och nach drop hiweisen: Dir wësst allegueren, dass mer nach u sech dräi grouse Gesetzesprojeten hei an de Plenum kréien.

Dat eent ass den Accès à l'information oder déi sougenannten „Administration transparente“. An do hu mer notament Recourse virgesinn, wann d'Leit net un d'Dokumenten kommen. A fir dass dee ganze System, wou mer jo wëllen den Accès garantéieren, Sënn huet, muss och do e Verwaltungsgericht hannendru sinn, wat relativ schnell ka schaffen. Dat war schonn ee vun de Soucien och vum President vum Tribunal administratif, dee gesot huet: „Dir maacht hei Prozeduren, mä wa mir déi néideg Moyenen net kréien, da bleift dat Gesetz do Lettre morte.“

Dir wësst, et kommen och nach déi zwee grouse Projeten iwwert d'Protection des données, wou och Recourse virgesi sinn. A wann dee ganze System soll funktionéieren, brauche mer wierklech eng Opstockung. Mir hunn der

am Moment zwee. Ech hat der scho méi proposéiert, mä dann ass gesot ginn: Wou fanne mer se?

Ech géif mengen, dass, wann een de jonke Juristen, soubal wa se ufänken an d'Cour-complémentaire ze kommen, seet: „Hei, mir brauchen an deenen doten an an deenen dote Sparte Riichter, well mir hunn de Moment net esou vill Leit, déi sech am Droit administratif spezialiséieren.“ Si maache bal all Droit des affaires, well se mengen, do géife se méi schnell méi Geld verdéngen. Mä wann ee ka mat Zäit d'Carrière opmaachen a soen: „Wann ech gelift, do brauche mer Leit, a forméiert lech am Droit administratif, well Dir hutt Méiglechkeeten!“, dann hätte mer och an absehbarer Zäit erëm eng Kéier e Pool vu Leit, déi dee Moment kënnen d'Carrière vum Verwaltungsrichter unhuelen. Also, ech mengen, dat géife mer schonn hikréien.

An ech bréinge bien entendu den Accord vun der DP. Merci.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci och. Den Här Roy Reding.

► **M. Roy Reding** (ADR).- Jo, Merci, Här President. Ech wëll mech all menge Virriedner uschleissen, besonnesch dem Alex Bodry. Et ass richtig a wichteg, datt mer hei opstocken, mä d'Fro stellt sech awer trotzdem, wéi een et fäerdegbréngt, qualitativ dee richtige Rekrutement an Zukunft ze maachen.

Wéi deemools d'Verwaltungsgericht an d'Cour administrative geschaaft gi sinn no deem berüumten Arrêt Procola, hate mer déi eemoleg Chance, datt mer déi Carrière opgemaach hu fir Quereinsteiger, fir Juristen aus dem Privé, fir Affekoten. An den Erfolleg huet gewisen, datt déi Leit sech ganz schnell konnten anschaffen a ganz schnell eng ganz grouse Qualitéit vu Jurisprudenz entwéckelen. An d'Fro stellt sech - ech hu se schonn an der Kommissioun gestallt an ech wollt et haut hei widderhuelen -, ob et net awer eng Iddi wier, fir ze soen, mir maachen d'Carrière vun der Magistratur och fir Seiteneinsteiger méi spéit an hirer Carrière op.

An England zum Beispill ass dat eng Eier fir en eeleren Affekt, geruff ze ginn, fir op enger Cour ze setzen. Do kréie mer Leit mat Erfahrung, Leit mat Liewenserfahrung, och Leit mat juristischem Sachverstand. Dat kéint der Qualitéit nëmme Guddes doen. An ech mengen, dat Eenzezt, wat deem entgéintsteet, ass u sech déi Carrièresgeschicht vu Beruffsmagistraten, déi vun Ufank un do waren. Wéi kritt een déi Quereinsteiger do agebonnen, ouni datt do Problemer entstinn? Mä ech denken, dat ass een iwwerwannbare Problem. Et wier jiddefalls eng Méiglechkeet, fir relativ schnell un e relativ grouse Pool vun erfuerene Riichter ze kommen.

Dëst gesot, ginn ech den Accord vun der ADR zu dësem Projet.

Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci och. Mir sinn domat um Enn vun der allegemenger Diskussioun ukomm. An d'Wuert huet de Justizminister.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Félix Braz**, *Ministre de la Justice*.- Merci, Här President. Nach eng Kéier Merci un d'Madamm Tanson fir hire Rapport an och un déi ganz Commission juridique.

Ech kann deem, wat gesot ginn ass, largement bäiflichten. Ech wëll just zwou, dräi weider Remarque maachen.

Wa mer soen, dass mer haut zwee Posten ab dem 16. September schafen, da kléngt dat net no vill, zwee Posten. Wann een awer weess, dass den Tribunal administratif nëmmen 13 Magistraten huet, dann ass dat eng Augmentatioun vu 15%. Et ass also schonn eng méi grouse Augmentatioun, déi mer maachen. Et ass also e seriöse Renforcement fir den Tribunal administratif, dee mer haut virhuelen.

D'Zuel vun neien Affären um Verwaltungsgericht ass schwankend. Mir haten an der Vergaangenheet Joren, wou et der däitlech méi mer awer och e Phänomeen, näämlech bei den Demandeurs vun de Demandeurs d'asile, wou ee gesäit, dass d'Zuel vun deenen Affären, wou et ëm d'Procédure accélérée geet, all Joers eigentlech klémmt. Dat heescht, mir sinn haut do bei nobäi 40% vun den Affären, déi déi dote Prozedur betreffen.

A wa mer net wëllen, dass aner Affären um Verwaltungsgericht méi lues ginn opgrond vun deem dote Moment, da musse mer och déi néideg Moyene kënnen zur Verfügung stellen. Dat maache mer haut. Dofir, mengen ech, ass dat am Interêt vu jiddwerengem, wa mer déi Verstärkung maachen. D'Verwaltungsgerichtsbarkeit zu Lëtzebuerg funktionéiert gutt an dat soll och, mengen ech, esou bleiwen.

Verschiddener hunn natierlech op déi potenziell Schwieregkeete verwisen, déi sech beim Rekrutement kënnen stellen. Ech wëll drop hiweisen, dass déi Schwieregkeeten, wa mer se an Zukunft géife begéinen, net nei wieren. Mir haten déi Schwieregkeete scho virun enger Partit Joren, wou mer e puer Joer hannerenaner Plazen, déi ausgeschriwwen waren, net besat kritt hunn.

Mir hunn d'Gesetz missen änneren, fir justement, Här Reding, de Quereinsteiger, déi vum Barreau eriwuer an d'Magistratur wëlle wiessele, d'Méiglechkeet ze ginn, an d'Magistratur kënnen ze kommen. Duerch déi gesetzlech Ännerung do, ënner anerem, hu mer et an de leschte véier Joer all Joers fäerdegbruecht, dass déi Plazen, déi ausgeschriwwen waren, tatsächlech konnte besat ginn. Mir hunn also schonn en Deel vun deem doten Effort gemaach. An dat garantéiert eis am Moment, dass mer genuch nei Magistrate kënnen fannen. Mä mir hunn natierlech no vir gekuckt. Dat kann dëst Joer schonn anescht sinn, dat kann d'nächst Joer anescht sinn. Do gëtt et keng Garantie.

Wat den Här Reding an och den Här Bodry gesot hunn, déi Méiglechkeet vum Transfer aus dem Affekotberuff eriwuer, ouni dass déi Carrière- a Rangfro sech géife stellen, ass natierlech eng komplizéiert Diskussioun. Mä ech behaupten, Här Reding, souguer wa mer dat géifen envisagéieren, hätte mer domadder nach net all d'Garantien, dass mer ëmmer genuch Leit géife fannen. Well all déi Leit, déi mer an d'Magistratur wëllen ophuelen, déi vum Barreau eriwuerkëimen, missten och all d'Konditiounen vum Lëtzebuerger erfüllen. A wann Der kuckt, wat zu Lëtzebuerg och bei deenen zwee Barreaunen ass, da gesäit een, och do ass de Lëtzebuerger Affekt eigentlech eppes, wat net méi esou heefeg ass.

Mir hunn also déi Exigenz och vum Lëtzebuerger an der Magistratur. An dat géif maachen, dass souguer trotz där doter Reform, wann een e bësse méi wäit no vir kuckt, sech ënner Ëmstänn dann nach ëmmer kéinte Schwieregkeete beim Rekrutement stellen. Haut si mer net esou wäit. Haut kënnen mer, am Moment, all Joers déi Plaze fannen (veuillez lire: fëllen). Mä wa mer wierklech eng Kéier wëllen no vir kucken, da musse mer eis allegueren just doriwuer bewusst sinn, wou d'Schwieregkeeten allegueren kënnen sinn, déi mer da misste stemmen.

Mä wéi gesot, haut si mer net esou wäit. A mat dësem Vott vun haut, mengen ech, hëllef mer der Verwaltungsgerichtsbarkeit ganz zolidd. An ab dem 16. September hoffe mer dann och, déi zwee kënnen präsent ze hunn.

Ech soen lech Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci och. A mer kéinten domat zur...

(Interruption)

Ah! Ech ginn nach eng Kéier 30 Sekonnen zréck.

D'Diskussioun ass ofgeschloss. Muer en début de séance stëmme mer driwwer of. A mir ginn zum nächsten...

(Brouhaha)

► **Une voix**.- Mir si jo awer nach bal allegueren hei!

12. Ordre du jour (suite)

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Also lauschtert, ech hunn lech virdrun d'Fro gestallt, ob mer dem Wonsch vun de Kolleegen géifen nokommen oder net. Ech hunn hei geäntwert kritt: Jo. Wann Der elo aner Meinung sidd, da sot mer et!

► **Plusieurs voix**.- Neen.

(Brouhaha)

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci. Da gi mer zum Projet de loi 7256 iwwer, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Lëtzebuerger Nationalitéit. An d'Wuert huet direkt erëm d'Madamm Sam Tanson.

13. 7256 - Projet de loi portant modification de la loi du 8 mars 2017 sur la nationalité luxembourgeoise

Rapport de la Commission juridique

► **Mme Sam Tanson** (*déi gréng*), *rapportrice*.- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, deen drëtte Projet elo fir haut, dat sinn eigentlech reng technesch Adaptatiounen zum

Nationalitétegesetz. Dir erënnert lech, dat ass den 1. Abrëll 2017 en vigueur getratt.

D’Kommissioun ass de 7. Februar mat engem Avant-projet saiséiert ginn, dee presentéiert gouf, fir e puer Modifikatiounen un deem Projet virzehuelen. De Statsrot huet de 24. Abrëll säin Avis ofginn. D’Regierung huet nach eng Rëtsch Amendementer de 24. Mee eraginn an de Statsrot huet en Avis complémentaire den 12. Juni eraginn. Den 13. Juni sinn ech als Rapportrice genannt ginn. An den 20. Juni hu mer de Rapport ugeholl.

Wéi scho gesot, et geet ëm reng technesch Adaptatiounen vun deem Gesetz och hei erëm, déi sech an der Praxis gestallt hunn. Den Haaptvolet betrëfft u sech de Casier. Op där enger Säit, wien dee Casier kann ufroen. Et gëtt gekläert, dass d’Demande net vum Demandeur selwer kënn, mä dass dee seng Autorisatioun gëtt, fir de Casier 2 unzufroen. Da gëtt präziséiert, wéi eng auslännesch Casiere mussen derbäigeluecht ginn.

An da gëtt d’Problematik vun den Nimm festgehalen, dass just, wéi dat och soss am Code civil festgehalen ass, zwee Nimm eigentlech de Prinzip bei ons sinn. Et gëtt awer och nach eng Prozedur vun der Rektifikatioun am Acte d’état civil vun den Nimm festgehalen am Fall vun e puer Nationalitéiten. Dat gëtt präziséiert. An da gëtt och nach kloer gesot, a wéi engem Delay een d’Nationalitéit kritt oder verléiert.

Voilà. Esou vill fir mäin Deel.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci der Rapportrice. An d’Wuert huet den Här Gilles Roth.

Discussion générale

► **M. Gilles Roth (CSV).** - Merci, Här President. Ech soe fir d’Éischt der Rapportrice Sam Tanson Merci fir hiren drëtten Rapport d’affilée vun deem Mëtteg.

D’CSV, dat wësst Der, hat sech virun dräi Joer staarkgemaach an der Referendumscampagne fir e vereinfachten Zougang zur Lëtzebuerger Nationalitéit. Dee Projet de loi, deem hei läit, berout och wesentlech op enger Inspiratioun vun enger Proposition de loi, déi vum Här Wiseler am Numm vun der CSV-Fraktioun sengerzäit deposéiert gouf. Mir stoungen zu deem Gesetzesprojet a sti selbstverständlech och zu den techneschen Ännerungen, déi néideg sinn.

Et wier gutt, wann een a Rou, Här Justizminister, eng Kéier kéint kucken, et sinn eng Rei Leit oder Bierger, déi regelméisseg un een eruntrieden, déi Problemer hunn, notament Leit, déi zum Beispill aus Kanada kommen, well déi mat deene Piëcen, déi gefrot ginn, fir hir Nationalitéit hei ze kréien, Problemer hunn, well se praktesch an der Impossibilité matérielle sinn, fir déi Piëcen, jee nodeem vu wou se kommen, wa se net, ech soen, aus deene grouss Ballungszentren aus Kanada kommen, fir déi ze kréien. An ech mengen, et wier gutt, wann eng Kéier an enger Justizkommissioun, zesumme mat de Vertrieeder vun deem Service, dee bei lech ugesidelt ass, och déi Problemer kéinten diskutéiert ginn.

Dat gesot, ginn ech den Accord vun der CSV-Fraktioun zu deem Gesetzesprojet.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Dann huet den Här Alex Bodry d’Wuert.

► **M. Alex Bodry (LSAP).** - Merci, Här President. Ech weess net, ob mer déi Debatt nach eng Kéier solle féieren iwwert d’Nationalitétegesetz. Mä ech mengen, dat Gesetz, wat gestëmmt ginn ass, fousst op dem Regierungsprogramm vun dëser Koalitioun.

An hei geet et drëm, dass mer eng Rei vun techneschen Adaptatiounen maachen, déi sech

eigentlech aus der praktescher Uwendung erginn hu respektiv aus där Ofännerung, déi mer relativ kierzlech gemaach hunn, iwwer eist Gesetz, wat de Casier judiciaire ugeet, mat deene verschidde Bulletinen. Ech mengen, mir begreissen als LSAP, dass dat hei op där enger Säit a Richtung geet vun enger gewëssener Vereinfachung vun de Prozeduren: Do, wou haut zwee Bulletine vum Casier gefrot ginn, soll an Zukunft also nëmme méi ee gefrot ginn. Dat fanne mer eng richtig Decisioun.

An zweetens gëtt och gekuckt, eng Rei vu méi Rechtssécherheet eigentlech eranzekréien a gewëssene Situatiounen, déi sech am Prakteschen erginn hunn. Notament déi ganz Fro och wat d’Virnimm an d’Nimm vun de Leit ugeet, déi verschidden Nationalitéiten hunn, wou et ka virkommen, dass se op hiren offiziellen Dokumenter, op hire Päss mat verschiddeenen Nimm stinn. An elo gëtt eng vereinfacht Prozedur eigentlech virgeschloen, fir kënnen eng Vereenheetlechung, wat jo wichteg ass, vun den Nimm op den offizielle Reesdokumenter ze kréien.

Alles dat, mengen ech, si wichteg technesch Ajustementer, déi hei gemaach ginn. An zum Deel och eng Praxis, déi op enger Ausleeung vum Text berout, déi kann elo an definitiv Texter gegoss ginn. Alles dat ass, mengen ech, wichteg, dass mer deen dote Wee ginn. An duerfir wäert och d’LSAP-Fraktioun deen heite Gesetzesprojet stëmmen.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Dann huet den Här Eugène Berger d’Wuert.

► **M. Eugène Berger (DP).** - Jo, Merci, Här President. Et ass elo iwwer e gutt Joer hier, dass mer dat Gesetz iwwert d’Nationalitéit gestëmmt hunn hei an der Chamber. Mir haten och an enger Kommissiounssitzung Zuele presentéiert kritt viru Kuerzem, déi weisen, dass eigentlech d’Naturalisatiounen och am leschte Joer mat deem neie Gesetz an d’Luucht gaange sinn, staark an d’Luucht gaange sinn. Nëmme fir ze soen, dass quant au fond also dat Gesetz sech komplett bewäert huet an och eigentlech säin Zil elo, kann ee scho soen, no engem Joer wierklech erreecht huet.

An der Praxis huet sech erginn, dass déi eng oder aner kleng technesch Adaptatioun muss gemaach ginn. D’Rapportrice, d’Madamm Sam Tanson, huet déi erkläert. Ech wëll hir och Merci soe fir hire mëndlechen a schrëftlechen Rapport. A mir kënnen och deene klengen Adaptatiounen, déi sech einfach an der Praxis erginn hunn - an dat ass jo och gutt, dass een da kuerzfristeg hei als Chamber kann dorobber reagéieren -, op alle Fall och zustëmmen an den Accord zu deem Projet de loi bréngen.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Dann huet den Här Roy Reding d’Wuert.

► **M. Roy Reding (ADR).** - Jo, Merci, Här President. Et gëtt hei e bësse verharmlosend geschwat vun techneschen Adaptatiounen. Et ass zumindest eng, mat där mir als ADR op kee Fall kënnen d’accord sinn.

Déi Persoun, déi zwou verschidden Nationalitéiten huet, ka froen, dass de Certificat de nationalité net op deen Numm ausgestallt gëtt, dee se laut Lëtzebuerger Acte de naissance huet oder dem zu Lëtzebuerg transcrivéierten Acte de naissance, mä deen aus hirem zweete Pass oder drëtten oder véierten.

Am urspringlechen Text wollt d’Regierung, dass dee Certificat de nationalité mat deem aneren Numm automatesch géif transcrivéiert ginn um État civil. De Conseil d’État huet sech deem dunn opposéiert an en huet gesot: Ma de Certificat de nationalité ass do, fir d’Nationalitéit ze beweisen. En ass net do, fir den État civil ze änneren. An en huet dunn och gesot,

allerhéchstens kéint esou e Certificat dann d’Basis sinn, fir eng Demande en rectification de l’état civil ze maachen, eng Rectification de nom ou de prénom.

Duerch en Amendement gouvernemental, deen du leider Gottes beim Conseil d’État net weider kritiséiert ginn ass, ass du gesot ginn, wann dann dee Certificat do virläit, da kéint de Procureur d’État ordonnéieren, den Acte d’état civil ze änneren.

(Interruption)

Op Demande, jo, jo.

Also fir d’Éischt emol ass et fir eis insupportabel, dass ee Procureur iergendeppes ordonnéiert. Duerfir ass fir eis e Procureur net do. Scho guer net engem Officier d’état civil. A virun allem féiere mer hei eng insupportabel Diskriminatioun an tëschent deene Leit, déi nëmme Lëtzebuerger sinn, an deene Leit, déi och Lëtzebuerger sinn.

En Nëmmen-Lëtzebuerger, dee säin Numm wëllt änneren, huet eng Prozedur ze befollegen, déi extrem komplizéiert ass. E muss eng Demande motivée un den Här Justizminister maachen. Dee muss en Avis froe beim Procureur général. Duerno kennt et zu enger Délibération du Gouvernement en conseil, dann zu engem Arrêté gand-ducal. Dee gëtt publizéiert am Memorial an da gëtt et eng Asprochsfrist, wou all Interesséierte ka soen: Ech sinn do dergéint, ech wëll dat net. Dat Ganzt dauert mindestens ee Joer.

Den Och-Lëtzebuerger, dee freet hei de Changement du certificat de nationalité. An e freet beim Procureur an deen ordonnéiert dann déi Transcription op sengem Acte de naissance oder op der Transcription vu sengem Acte de naissance. Dat ass fir eis eng absolutt insupportabel an och onerkläerlech Diskriminatioun. Si mir fir eng méi einfach Prozedur beim Changement de nom et de prénom? Jo. Mä et muss déiselwecht si fir all Mënsch.

Ech soen lech Merci.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. Den Här Marc Baum kritt d’Wuert.

► **M. Marc Baum (déi Lénk).** - Jo. Ech deelen net d’Analys vu mengem Virriedner. Mir hunn d’Debatt gefouert hei iwwert d’Nationalitétegesetz. An déi doten Ännerunge ginn a Richtung vun enger administrativer Vereinfachung, enger Vereinfachung vu Prozeduren. A mer kënnen dat doten an där doter Form och nëmmen ënnerstëtzen.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Domat ass déi allgemeng Diskussioun ofgeschloss. An d’Wuert huet de Justizminister.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Félix Braz, Ministre de la Justice.** - Merci nach eng Kéier, Här President. Ech wëll dann der Madamm Tanson, fir an der Sprooch vun der Weltmeeschterschaft ze bleiwen, Merci soe fir hiren Hatrick vun haut de Mëtteg an och den anere Membere vun der Commission juridique Merci soen. Ech schlësse mech all deene Remarken nach eng Kéier un, déi gemaach gi sinn.

Ech wëll da just op zwee Punkte reagéieren. Deen een huet den Här Roth opgeworf, wann e verweist op d’Schwieregkeeten, déi sech a Kanada deelweis kënnen stellen, deemno wou ee wunnt, dat kann tatsächlech wäit ewech si vu ganz villem. Déi hunn dann och nach aner Problemer an hirem Ravitaillement. Mä mir hunn awer am Gesetz eigentlech schonn en Artikel stoen, deen et erlaabt, do, wou e Kandidat an der Impossibilité matérielle ass, fir dësen oder dee Certificat ze produzéieren, dass ee kann iwwert deen ewechgoen.

Mir hunn eigentlech esou en Artikel agebaut, fir kënnen a bestëmmte Fäll de Leit entgéintzkommen. Mir kënnen awer gären diskutéieren, ob déi do spezifesch Fäll, déi Dir viséiert, do kéinten drënnerfalen. Mä mir hu par rapport zum ale Gesetz, wat keen esou en Artikel kann huet, an deem neie Gesetz, am aktuellen, en Artikel agebaut, deen et erlaabt, d’Produktioun vun deene Certificate kënnen ze dispenséieren. An ech mengen, dass deen awer a priori misst kënnen duergoen, fir déi Fäll do ze beäntweren. Wann net, da kënnen mer awer ganz gären doriwwer diskutéieren.

Zweet Remark...

► **M. Gilles Roth (CSV).** - Entschëllegt. Da muss och déi Impossibilité matérielle vun Äre Servicer an deem Sënn gelies ginn.

► **M. Félix Braz, Ministre de la Justice.** - Jo, dofir soen ech, wann dat do e Fall wier, deen ieren net doduerch ofgedeckt wier, sinn ech gäre bereet, ze diskutéieren, well d’Intention ass am Gesetz dran. D’Gesetz huet d’Absicht, par rapport zum viregte Gesetz op deem Punkt eng Verbesserung ze maachen, déi eng gewësse Flexibilitéit erlaabt, well et gëtt där Fäll, wou et tatsächlech eng Impossibilité matérielle gëtt, an d’Gesetz gesäit dat haut eigentlech scho vir.

Mä wéi gesot, wann do nach Fäll net drënnerfalen, ass et sécher am Sënn an am Interêt vum Gesetz, fir dat doten nach kënnen auszeweiten.

Fir och kuerz op den Här Reding ze reagéieren: Ech mengen, Dir vermëscht awer eigentlech zwou Saachen, déi net grad déiselwecht sinn. Hei ass jo keng normal Prozedur fir de Changement de nom. Hei geet et ëm déi zwee Nimm, wann Der esou wëllt, déi e Kandidat huet; en huet an engem Pass een Numm an en huet an deem anere Pass deen aneren. Et geet also hei net, wéi Dir gesot hutt, ëm déi Lëtzebuerger. Hei geet et och ëm Lëtzebuerger. Et geet ëm déi Lëtzebuerger, déi zwou Nationalitéiten hunn. Et geet also net ëm Netlëtzebuerger, et geet ëm Lëtzebuerger, déi zwou Nationalitéiten hunn an déi duerch déi zwee Päss eng Divergenz am Numm hunn.

Mir sinn also net an enger Prozedur, wou een, deen e bestëmmten Numm huet, aus engem spezifesche Grond sech e ganz aneren Numm wëllt ginn, well en en Numm huet, dee schwéier ze droen ass, well em do eppes virgefall ass. Mir sinn hei net am Zeenario also vum klassische Changement de nom, wou Der recht hutt: Dat ass eng e bësse méi opwendeg a komplizéiert Prozedur. Hei si mer net am fräie Choix vum Numm, hei si mer just am Aligement vun zwee Nimm, net an der Prozedur vum fräie Choix vum Numm.

Dofir mengen ech, ass dee Verglach, deen Der do macht, net ganz ziführend. Hei ass et am Interêt vun deem Lëtzebuerger do, dass en an all sengen offiziellen Dokumenter deeselwechten Numm huet. An dass dat och op eng administrativ lichter Aart a Weis geet, kann och nëmmen am Interêt vun deenen dote Lëtzebuerger sinn. Dofir mengen ech, maache mer hei dat Richteg.

Mir maachen aus engem gudde Gesetz en nach bessert.

Ech soen lech Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Dat war eng gutt Konklusioun fir eis Aarbechte vun de Mëtten. Wéi gesot, mir géifen da muer en début de séance iwwert déi zwee Projeten ofstëmmen.

Ech soen lech Merci. An d’Sëtzung ass heimat ofgeschloss.

(Fin de la séance publique à 17.20 heures)

Suivez la Chambre des Députés sur Facebook, Twitter et Instagram

